

**Editör: Doç. Dr. Serkan KAYA**

Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

# **MİLLİ TAHKİM KAPSAMINDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK**

- Tahkime Elverişlilik
- Sınai Haklara İlişkin Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği
- Telif Haklarından Doğan Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği
- İflas Prosedüründe Tahkime Elverişlilik
- Tahkime Elverişlilik Bağlamında İflas İdaresinin Tahkim Yetkisi Ve Sınırları
- Türk Hukuku Bakımından Taşınmazın Aynına İlişkin Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği Meselesi
- Kira Sözleşmesi Kaynaklı Uyuşmazlıkların Millî Tahkime Elverişliliği
- Rekabet Hukuku Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği
- İtirazın İptali Davasının Tahkime Elverişliliği
- Bilişim Hukuku Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği
- Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği
- Millî Tahkim Bağlamında Tüketici Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği
- Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği

# İÇİNDEKİLER

## BÖLÜM 1

|                                   |          |
|-----------------------------------|----------|
| <b>TAHKİME ELVERİŞLİLİK .....</b> | <b>1</b> |
|-----------------------------------|----------|

## BÖLÜM 2

### **SİNAİ HAKLARA İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLARIN TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ**

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Giriş .....                                                                      | 13 |
| 2. Marka Hukuku.....                                                                | 14 |
| 2.1.Marka ve Marka Tescili .....                                                    | 15 |
| 2.2.Markadan Doğan Haklar .....                                                     | 20 |
| 2.3.Marka Lisansı .....                                                             | 21 |
| 3. Markadan Doğan Hukuki Uyuşmazlık Konuları ve Tahkime<br>Elverişlilik .....       | 22 |
| 3.1.Markanın Hükümsüzlüğü Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                     | 23 |
| 3.2.Marka Hakkının İhlali Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                     | 29 |
| 3.3.Marka Lisansına İlişkin Uyuşmazlıklar ve Tahkime Elverişlilik .....             | 32 |
| 4. Tasarım Hukuku.....                                                              | 33 |
| 4.1.Tasarım ve Tasarım Tescili .....                                                | 33 |
| 4.2.Tasarımda Hak Sahipliği .....                                                   | 36 |
| 4.3.Tasarımdan Doğan Haklar .....                                                   | 36 |
| 4.4.Tasarım Lisansı .....                                                           | 37 |
| 5. Tasarım Korumasından Doğan Hukuki Uyuşmazlıkların<br>Tahkime Elverişliliği ..... | 38 |
| 5.1.Tasarımın Hükümsüzlüğü Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                    | 39 |

|                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.2. Tasarımda Hak Sahipliğine İlişkin Uyuşmazlıklar ve Tahkime Elverişlilik ..... | 41 |
| 5.3. Tasarım Hakkının İhlali Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                 | 44 |
| 5.4. Tasarım Lisansına İlişkin Uyuşmazlıklar ve Tahkime Elverişlilik ..            | 46 |
| 6. Patent Hukuku .....                                                             | 47 |
| 6.1. Patent ve Patent Tescili.....                                                 | 47 |
| 6.2. Patentten Doğan Haklar .....                                                  | 50 |
| 6.3. Buluş ve Patentte Hak Sahipliği.....                                          | 53 |
| 6.4. Patent Lisansı .....                                                          | 55 |
| 7. Patentten Doğan Hukuki Uyuşmazlık Konuları ve Tahkime Elverişlilik .....        | 57 |
| 7.1. Patentin Hükümsüzlüğü Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                   | 58 |
| 7.2. Patentte Hak Sahipliğine İlişkin Uyuşmazlıklar ve Tahkime Elverişlilik .....  | 61 |
| 7.3. Patent Hakkının İhlali Davaları ve Tahkime Elverişlilik.....                  | 63 |
| 7.4. Patent Lisansına İlişkin Uyuşmazlıklar ve Tahkime Elverişlilik .....          | 65 |
| 8. Sonuç .....                                                                     | 66 |

### **BÖLÜM 3**

#### **TELİF HAKLARINDAN DOĞAN**

#### **UYUŞMAZLIKLARIN TAHKİME ELVERİŞİLİĞİ**

|                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Giriş .....                                                                                                                      | 69 |
| 2. Telif Hakkı Kavramı.....                                                                                                         | 70 |
| 2.1. Genel Olarak .....                                                                                                             | 70 |
| 2.2. Telif Hakkını Oluşturan Manevi ve Mali Haklar .....                                                                            | 72 |
| 3. Telif Haklarından Doğan Hukuki Uyuşmazlık Konuları ve Tahkime Elverişlilik .....                                                 | 74 |
| 3.1. Genel Olarak .....                                                                                                             | 74 |
| 3.2. Telif Hakkının veya Kullanım Yetkisinin Devrine İlişkin Sözleşmelerden Kaynaklanan Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği ..... | 78 |

|                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.3. Telif Hakkı Sahipliğinin Tespitine Yönelik Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği ..... | 82  |
| 4. Telif Hakkına Tecavüzden Kaynaklanan Uyuşmazlıkların Tahkime Elverişliliği .....         | 88  |
| 4.1. Genel Olarak .....                                                                     | 88  |
| 4.2. Tecavüzün Ref'i Davalarının Tahkime Elverişliliği .....                                | 88  |
| 4.2.1. Manevi Hakların İhlaline Yönelik Tecavüzün Ref'i Davası .....                        | 89  |
| 4.2.2. Mali Hakların İhlaline Yönelik Tecavüzün Ref'i Davası .....                          | 95  |
| 4.2.3. Tecavüzün Ref'i Davası Kapsamında Üç Kat Bedel Talebinin Tahkime Elverişliliği ..... | 95  |
| 4.3. Tecavüzün Men'i Davalarının Tahkime Elverişliliği .....                                | 101 |
| 4.4. Tazminat Davalarının Tahkime Elverişliliği .....                                       | 102 |
| 4.4.1. Manevi Tazminat Davası .....                                                         | 102 |
| 4.4.2. Maddi Tazminat Davası .....                                                          | 103 |
| 4.5. Kazanç Devri Talebine Yönelik Davaların Tahkime Elverişliliği .....                    | 104 |
| 5. Sonuç .....                                                                              | 105 |

## BÖLÜM 4

### İFLÂS PROSEDÜRÜNDE TAHKİME ELVERİŞLİLİK

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                 | 113 |
| 2. İcra ve İflâs Kanunu Uyarınca İflâs Yolları .....                           | 114 |
| 2.1. Takipli İflâs .....                                                       | 116 |
| 2.2. Takipsiz İflâs .....                                                      | 117 |
| 3. İflâs Prosedürünün Tahkim Anlaşması Karşısındaki Durumu .....               | 121 |
| 3.1. Tahkim Anlaşmasının İflâs Yoluyla Takibe Engel Olup Olmadığı Sorunu ..... | 121 |
| 3.2. İflâs Prosedüründeki Davaların Tahkime Elverişliliği .....                | 125 |
| 3.2.1. Genel Olarak .....                                                      | 125 |
| 3.2.2. Bazı Yabancı Hukuk Sistemlerinin Konuya Yaklaşımı .....                 | 128 |
| 3.2.2.1. İsviçre Hukuku .....                                                  | 128 |
| 3.2.2.2. Alman Hukuku .....                                                    | 130 |

|                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.2.2.3. Amerikan Hukuku.....                                                                                         | 130 |
| 4. Türk Hukukunda İflâs Prosedüründeki Davaların Tahkime Elverişliliği .....                                          | 132 |
| 4.1. İflâs Davaları.....                                                                                              | 133 |
| 4.1.1. İflâs Davalarının ve İflâs Davalarında Yetkiye İlişkin İİK m. 154 Hükmünün Hukuki Niteliği .....               | 133 |
| 4.1.2. Takipli İflâsta İflâs Davasının Tahkime Elverişliliği .....                                                    | 138 |
| 4.1.2.1. İflâs Takibine İtiraz Edilmiş Olması Hâlinde.....                                                            | 138 |
| 4.1.2.2. İflâs Takibine İtiraz Edilmemiş Olması Hâlinde ..                                                            | 143 |
| 4.1.3. Takipsiz İflâsta İflâs Davasının Tahkime Elverişliliği.....                                                    | 144 |
| 4.1.4. Tahkim İtirazının Devam Eden İflâs Davasına Etkileri .....                                                     | 145 |
| 4.2. Menfi Tespit ve İstirdat Davaları .....                                                                          | 148 |
| 4.3. Sıra Cetveline İtiraz Davaları .....                                                                             | 150 |
| 4.4. Tasarrufun İptali Davaları.....                                                                                  | 152 |
| 5. İflâs Kararının Devam Eden Tahkim Yargılamasına Etkileri.....                                                      | 153 |
| 5.1. Bazı Yabancı Hukuk Sistemlerinde Durum .....                                                                     | 153 |
| 5.2. Türk Hukukunda Durum .....                                                                                       | 155 |
| 5.2.1. Durma Etkisi ve Tahkim Anlaşması ile Bağlılık.....                                                             | 155 |
| 5.2.2. Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunmanın Tahkim Anlaşmasının Uygulanmasını İmkânsız Kılması Hakkındaki Tartışmalar..... | 157 |
| 6. Sonuç.....                                                                                                         | 159 |

## BÖLÜM 5

### TAHKİME ELVERİŞLİLİK BAĞLAMINDA İFLAS İDARESİNİN TAHKİM YETKİSİ VE SINIRLARI

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                     | 167 |
| 2. İflas Hukukunda Tahkime Elverişlilik.....                       | 172 |
| 2.1. Tahkime Elverişliliğin Kavramsal Çerçevesi.....               | 172 |
| 2.2. İflasın Sübjektif Tahkime Elverişlilik Üzerindeki Etkisi..... | 175 |
| 2.3. İflasın Objektif Tahkime Elverişlilik Üzerindeki Etkisi.....  | 176 |

|                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3. İflas Kararının Tahkim Anlaşması ve Tahkim Yargılamaları<br>Üzerindeki Etkisi .....                                     | 180 |
| 3.1. Genel Olarak .....                                                                                                    | 180 |
| 3.2. Müflisin İflastan Önce Akdettiği Tahkim Anlaşmalarının<br>İflas İdaresini Bağlayıcılığı: Bağlılık Kuralı Görüşü ..... | 183 |
| 3.3. Karşılaştırmalı Hukuktaki Durum .....                                                                                 | 185 |
| 3.3.1. İngiliz Hukuku .....                                                                                                | 185 |
| 3.3.2. Amerikan Hukuku .....                                                                                               | 186 |
| 3.3.3. Alman Hukuku .....                                                                                                  | 187 |
| 3.3.4. İsviçre Hukuku .....                                                                                                | 187 |
| 3.4. İflasın Açılmasının Derdest Tahkim Yargılamalarına Etkisi .....                                                       | 188 |
| 4. İflas İdaresinin Tahkim Yetkisinin Kapsamı ve Kullanım Usulü .....                                                      | 194 |
| 4.1. Yetkinin Normatif Dayanağı .....                                                                                      | 194 |
| 4.2. Parasal Sınırın Tahkime Etkisi ve Tahkim Şartının<br>Uygulanabilirliği Sorunu .....                                   | 195 |
| 4.3. İkinci Alacaklılar Toplanması Tarafından Tahkim Yetkisinin<br>Verilmesi ve Sınırları .....                            | 196 |
| 4.4. İflas İdaresinin Tahkim Yetkisinin Bölünebilirliği .....                                                              | 202 |
| 4.5. İflas İdaresinin Tahkim Yetkisinin Daraltılması ve<br>Genişletilmesi .....                                            | 203 |
| 4.6. İflas İdaresinin Görevden Alınmasının ve Seçilmesinin<br>Tahkime Etkisi .....                                         | 208 |
| 4.7. Kısmi Talep Yoluyla Tahkime Başvuru ve Parasal Sınırın<br>Aşılmasının Hukuki Sonuçları .....                          | 210 |
| 4.8. İşletmenin Devamı Kararı Çerçevesinde Cari<br>Sözleşmelerdeki Tahkim Şartlarının Bağlayıcılığı .....                  | 214 |
| 5. İflas İdaresinin Tahkim Yetkisinin Maddi Sınırları: Tahkime<br>Elverişsiz Uyuşmazlık Kategorileri .....                 | 218 |
| 5.1. İflas Masasının Aktifine İlişkin Uyuşmazlıklar .....                                                                  | 218 |
| 5.2. Müflisin Vergi Dairesinden Olan Masa Alacakları .....                                                                 | 219 |
| 5.3. İflasta Tasarrufun İptali Davaları .....                                                                              | 222 |
| 5.4. İflasta İstihkak Uyuşmazlıkları .....                                                                                 | 227 |

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.4.1. İstihkak İddiasına Konu Malın İflas Masasının Elinde Olması.....          | 227 |
| 5.4.2. İstihkak İddiasına Konu Malın Üçüncü Kişinin Elinde Bulunması .....       | 230 |
| 5.5.Sıra Cetvelinin Düzenlenmesi ve İtiraz Davaları.....                         | 233 |
| 6. İflas Tasfiyesinde Tahkim Yolunun Pratik Etkinliği Sorunu.....                | 238 |
| 6.1.Tahkim Masraflarının Karşılansması Bakımından.....                           | 239 |
| 6.2.Tahkim Kararlarının İflas Prosedürüne Etkisi.....                            | 240 |
| 7. Cebri İcra Kanunu Taslağında İflas İdaresinin Tahkim Yetkisi ve Öneriler..... | 242 |
| 7.1.CİKT m. 339/3'ün Getirdiği Yenilikler.....                                   | 242 |
| 7.2.CİKT m. 339'da Giderilemeyen Eksiklikler ve Öneriler .....                   | 242 |
| 8. Sonuç.....                                                                    | 244 |

## **BÖLÜM 6**

### **TÜRK HUKUKU BAKIMINDAN TAŞINMAZIN AYNINA İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLARIN TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ MESELESİ**

|                                                                                                     |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                                      | 255 |
| 2. Tahkime Elverişlilik Kavramı ve İnceleme Yöntemi .....                                           | 257 |
| 2.1.Objektif Tahkime Elverişlilik.....                                                              | 257 |
| 2.2.“Ayna İlişkin Uyuşmazlık” ile “Aynı Hak Üzerinde Etki<br>Doğuran Karar” Ayrımı .....            | 258 |
| 2.3.Karşılaştırmalı Hukukta Durum .....                                                             | 261 |
| 3. Türk Hukukunda Taşınmazın Aynına İlişkin Uyuşmazlıkların<br>Tahkime Elverişsizliği Meselesi..... | 263 |
| 3.1.Düzenlemenin Kapsamı .....                                                                      | 263 |
| 3.2.Elverişsizliğin Gerekçesi .....                                                                 | 267 |
| 3.3.Kamu Düzeni Gerekçesinin Değerlendirilmesi .....                                                | 270 |
| 3.4.Doktrindeki Karşı Görüş ve Değerlendirilmesi.....                                               | 271 |
| 3.5.Münhasır Yetki Kuralı ile Tahkime Elverişlilik Arasındaki İlişki .                              | 274 |

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4. Çok Karakterli Uyuşmazlıklar ve Uygulama Alanının Sınırları .....                             | 277 |
| 4.1. Taşınmaza İlişkin Şahsi Hak Uyuşmazlıkları .....                                            | 277 |
| 4.2. Kira Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklar .....                                             | 278 |
| 4.3. Taşınmazın Ayni Sermaye Olarak Getirildiği Şirketler<br>Hukuku Kaynaklı Uyuşmazlıklar ..... | 279 |
| 4.4. Kat Mülkiyetinden Doğan Uyuşmazlıklar .....                                                 | 281 |
| 5. HUAK m. 17/B Düzenlemesinin Tahkim Yasağı Üzerindeki<br>Dolaylı Etkisi .....                  | 282 |
| 6. Tahkim Kararları Bakımından Sınırlı Bir Denetim Mekanizması<br>Önerisi .....                  | 284 |
| 7. Sonuç .....                                                                                   | 286 |

## BÖLÜM 7

### KİRA SÖZLEŞMESİ KAYNAKLI UYUŞMAZLIKLARIN MİLLÎ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                | 289 |
| 2. Kira Sözleşmesinin Niteliğine Göre Tasnif .....            | 292 |
| 2.1. Adi Kira ve Ürün Kirası .....                            | 293 |
| 2.2. Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları .....                    | 294 |
| 2.2.1. Genel Nitelikli Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları .....  | 294 |
| 2.2.2. Ticari Nitelikli Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları ..... | 295 |
| 3. Uyuşmazlık Tipine Göre Tahkime Elverişlilik .....          | 296 |
| 3.1. Alacak Taleplerine Dair Uyuşmazlıklar .....              | 296 |
| 3.2. Kira Tespit ve Uyarılama Uyuşmazlıkları .....            | 298 |
| 3.3. Tahliye Uyuşmazlıkları .....                             | 300 |
| 4. Özel Tahliye Sebepleri Bakımından Değerlendirme .....      | 302 |
| 4.1. Kiraya Verenden Kaynaklanan Tahliye Sebepleri .....      | 302 |
| 4.1.1. Kiraya Veren İhtiyacı (TBK m. 350 f. 1) .....          | 302 |
| 4.1.2. Sonradan Edinenin İhtiyacı (TBK m. 351) .....          | 304 |
| 4.1.3. Yeniden İnşa ve Esaslı Onarım (TBK m. 350 f. 2) .....  | 304 |

|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.2.Kiracıdan Kaynaklanan Tahliye Sebepleri.....                                                | 305 |
| 4.2.1. Yazılı Tahliye Taahhüdü (TBK m. 352 f. 1) .....                                          | 305 |
| 4.2.2. İki Haklı Temerrüt İhtar (TBK m. 315 Bağlamında m.<br>352 f. 2).....                     | 306 |
| 4.2.3. Kiracının veya Eşinin Konutunun Bulunması (TBK m.<br>352 f. 3).....                      | 307 |
| 5. Doktrin ve İçtihat Eleştirileri.....                                                         | 307 |
| 5.1.Kira Tespit ve Tahliye Davaları Bakımından Genel Eleştiriler.....                           | 307 |
| 5.2.Tahkime Elverişlilik ile Tahkim Şartının Geçersizliği Ayrımı<br>Bakımından Eleştiriler..... | 309 |
| 6. Zorunlu Arabuluculuk ve Tahkime Elverişliliğin Yeniden<br>Yorumlanması .....                 | 311 |
| 6.1.Zorunlu Arabuluculuk Düzenlemesinin Genel Çerçevesi.....                                    | 311 |
| 6.2.Zorunlu Arabuluculuğa Tabi Olmayan Uyuşmazlıklar .....                                      | 312 |
| 6.2.1. İstisnanın Amacı .....                                                                   | 312 |
| 6.2.2. Uyuşmazlık Temelinin Özdeşliği .....                                                     | 313 |
| 6.2.3. Tahkime Elverişlilik İncelemesi.....                                                     | 313 |
| 6.3.Tahkim ve Arabuluculuk Kararlarının Farkı Üzerine<br>Düşünceler.....                        | 314 |
| 7. Özet ve Sonuç .....                                                                          | 316 |

## BÖLÜM 8

### REKABET HUKUKU UYUŞMAZLIKLARININ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                   | 321 |
| 2. Rekabet Hukukunun Sui Generis Yapısı Bağlamında Tahkime<br>Elverişlilik ..... | 323 |
| 2.1.Rekabet Hukukunun Sui Generis Yapısı .....                                   | 324 |
| 2.2.Rekabet Hukuku İhlallerinin Tahkim Edilebilirliği.....                       | 325 |
| 2.3.Değerlendirme .....                                                          | 328 |
| 3. Karşılaştırmalı Rekabet Hukukunda Tahkime Elverişlilik Örnekleri              | 328 |

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.1.Yargı Çevrelerince Farklı Yorumlanabilen Tahkim<br>Edilebilirlik ve Rekabet Hukuku .....  | 329 |
| 3.2.Hakem Heyetinin Rekabet Hukuku Uyuşmazlıklarını<br>Çözüme Ulaştırabilme Yeterliliği ..... | 331 |
| 3.3.Değerlendirme .....                                                                       | 333 |
| 4. Türk Hukuku Bağlamında Rekabet Uyuşmazlıklarının Tahkime<br>Elverişliliği .....            | 335 |
| 5. Sonuç .....                                                                                | 339 |

## BÖLÜM 9

### İTİRAZIN İPTALİ DAVASININ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                             | 345 |
| 2. Tahkim Sözleşmesine Rağmen İlâmsız İcra Takibi Yapılıp<br>Yapılamayacağı Meselesi ..... | 346 |
| 3. İtirazın Kaldırılması Yolunun Tahkime Elverişliliği .....                               | 351 |
| 4. İtirazın İptali Davasının Tahkime Elverişliliği .....                                   | 355 |
| 4.1.İtirazın İptali Davasının Hukuki Niteliği .....                                        | 355 |
| 4.2.İtirazın İptali Davasının Tahkime Elverişliliği .....                                  | 360 |
| 5. Hakemin İcra İnkâr Tazminatına Hükmedip Hükmedememesi<br>Meselesi .....                 | 366 |
| 6. Sonuç .....                                                                             | 369 |

## BÖLÜM 10

### BİLİŞİM HUKUKU UYUŞMAZLIKLARININ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                   | 373 |
| 2. Bilişim Hukukunun Sui Generis Yapısı Bağlamında Tahkime<br>Elverişlilik ..... | 374 |
| 2.1.Bilişim Hukukunun Disiplinlerarası Niteliği ve Tahkim .....                  | 375 |
| 2.2.Değerlendirme .....                                                          | 377 |

|                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3. Karşılaştırmalı Hukukta ve Uluslararası Tahkim Uygulamasında Bilişim Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği ..... | 378 |
| 3.1.ICANN-UDRP Sistemi ve Alan Adı Uyuşmazlıklarının Çözümü.....                                                      | 378 |
| 3.2.WIPO ve ICC Uygulamasında Teknoloji Uyuşmazlıkları.....                                                           | 381 |
| 3.3.Değerlendirme .....                                                                                               | 384 |
| 4. Türk Hukuku Bağlamında Bilişim Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği .....                                       | 384 |
| 5. Sonuç .....                                                                                                        | 407 |

## **BÖLÜM 11**

### **KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLARIN TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ**

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                                    | 417 |
| 2. Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Sui Generis Yapısı Bağlamında Tahkime Elverişlilik ..... | 419 |
| 2.1.KVKK'nın İki Katmanlı Yapısı ve Tahkim Uygulaması.....                                        | 420 |
| 2.2.Değerlendirme .....                                                                           | 422 |
| 3. Karşılaştırmalı Hukukta Veri Koruma Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği .....              | 424 |
| 3.1.Avrupa Birliği Hukuku: GDPR ve ABAD Yaklaşımı.....                                            | 424 |
| 3.2.Amerika Birleşik Devletleri Hukuku: Veri İhlali Toplu Davalarında Tahkim.....                 | 429 |
| 3.3.Değerlendirme .....                                                                           | 430 |
| 4. Türk Hukukunda Veri Koruma Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği .....                       | 432 |
| 5. Sonuç .....                                                                                    | 452 |

**BÖLÜM 12****MİLLÎ TAHKİM BAĞLAMINDA TÜKETİCİ  
UYUŞMAZLIKLARININ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ**

|                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                         | 459 |
| 2. Tüketici Uyuşmazlığı Kavramı ve Unsurları.....                                      | 460 |
| 3. Tüketici Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği .....                              | 465 |
| 3.1. Tahkime Elverişlilik Kavramı.....                                                 | 465 |
| 3.2. Tüketici Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği<br>Bakımından Değerlendirme..... | 469 |
| 4. Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim Sözleşmesi .....                        | 476 |
| 4.1. Tüketicinin Tahkime İlişkin İrade Özerkliğinin Sınırları .....                    | 478 |
| 4.2. Tüketici Sözleşmelerindeki Tahkim Şartlarının Haksız Şart<br>Denetimi .....       | 481 |
| 5. Sonuç .....                                                                         | 485 |

**BÖLÜM 13****BİREYSEL İŞ UYUŞMAZLIKLARININ TAHKİME  
ELVERİŞLİLİĞİ**

|                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Giriş .....                                                                              | 489 |
| 2. Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Tahkim .....                                               | 491 |
| 2.1. Tahkime Elverişlilik .....                                                             | 491 |
| 2.1.1. Genel Durum .....                                                                    | 491 |
| 2.1.2. İşe İade Talepli Uyuşmazlıklarda Tahkim.....                                         | 495 |
| 2.2. Tahkime Elverişlilik ve Tahkim Şartının Geçerliliği<br>Kavramları Arasındaki Fark..... | 498 |
| 3. Bireysel İş Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözülebilmesi İçin<br>Öneriler .....        | 500 |
| 3.1. Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Tahkim Uygulamasının Faydaları                           | 502 |
| 3.1.1. Yargılama Süresinin Kısa Olması.....                                                 | 502 |
| 3.1.2. Yargılama Giderlerinin Düşük Olması .....                                            | 504 |

|                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.2. Bireysel İş Uyuşmazlıklarında Tahkim Uygulamasına İlişkin<br>Çekinceler ve Çözüm Önerileri .....          | 505 |
| 3.2.1. İş Mahkemelerinin Yetkisinin Kamu Düzenine İlişkin<br>Olduğu ve Hakemlere Devredilemeyeceği Görüşü..... | 505 |
| 3.2.2. Hakem Kararlarının Yargısal Denetimi .....                                                              | 506 |
| 3.2.3. Uyuşmazlık Tarafları Arasındaki Güç Dengesi.....                                                        | 510 |
| 4. Sonuç .....                                                                                                 | 511 |